

Galdesten

Kikkertoperation

Galde dannes i leveren og bruges til fordøjelse af føden. Galdeblæren sidder på leverens underside som et depot, hvor galde kan opbevares indtil, der er brug for den i forbindelse med et måltid. Når du spiser, trækker galdeblæren sig sammen og tømmer derved sin galde ud i tolvfingertarmen.

Hvad er galdesten - og hvorfor får man det?

Galdesten opstår i galdeblæren, når galdens indhold af kolesterol, kalk og galdefarvestoffer kommer "ud af balance". Herved udfældes disse stoffer som sten. Stenene kan være af meget forskelligt udseende og størrelse, fra få millimeter (kaldet grus) og op til sten på 2 - 3 cm. Man kender ikke årsagen til, at nogle mennesker danner galdesten. Selv om man ikke har påvist en klar arvelig faktor, er det ikke ualmindeligt, at flere inden for samme familie rammes af galdesten.

Symptomer på galdesten

Sten i galdeblæren kan medføre voldsomme kolikagtige smerter af timers varighed. Smerterne er lokaliseret under højre ribbenskant, evt. med udstråling til ryggen. Smerteanfaldet er hyppigt ledsaget af kvalme og evt. opkastning.

Enkelte får gulsot i forbindelse med galdesten. Det skyldes, at en eller flere

af stenene kan bevæge sig ned i de dybe galdegange og blokere disse.

I langt de fleste tilfælde sidder stenene kun i galdeblæren.

Behandling af galdesten

Der findes ikke nogen effektiv medicinsk behandling for galdesten, og behandlingen af galdesten er derfor en kikkertoperation, hvor sten og galdeblæren fjernes. Når galdeblæren er væk, forsvinder symptomerne i langt de fleste tilfælde.

Kun i sjældne tilfælde opstår der sidenhen sten i selve galdegangen. Dette skyldes formentlig stenkorn, der er passeret fra galdeblæren til galdegangen, og derefter er tiltaget i størrelse dér.

Forundersøgelse

Du kommer først til en forundersøgelse hos vores speciallæge i mave-tarm kirurgi. Her fortæller du om dine symptomer, og speciallægen undersøger dig samt gennemgår resultaterne af allerede udførte blodprøver og ultralydsscanning. I nogle tilfælde er det nødvendigt med supplerende undersøgelser for at udelukke anden sygdom.

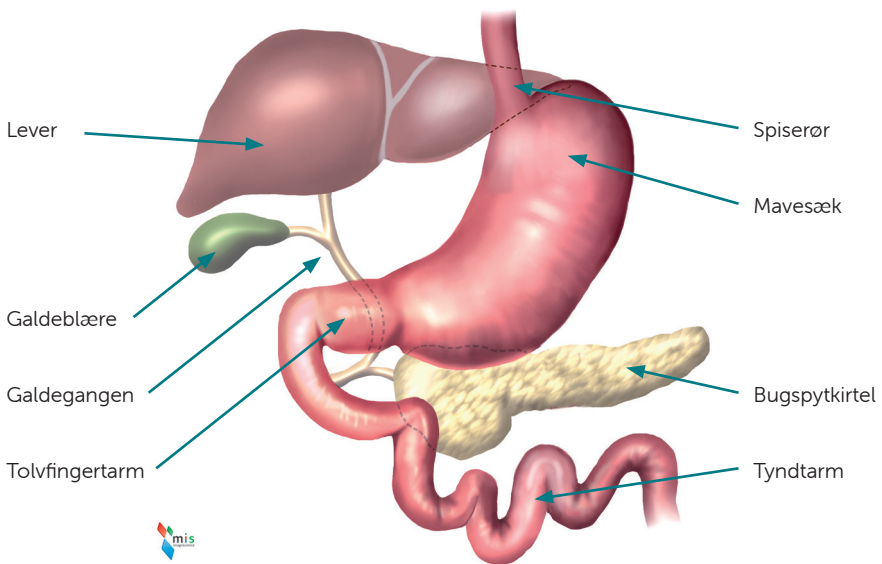
Herefter fortæller speciallægen dig om behandlingsmuligheder, og I aftaler, om en operation er det bedste for dig.

Du bliver informeret om operationen, efterforløb samt om mulige bivirkninger og komplikationer ved operationen.

Datoen for operationen kan du selv være med til at bestemme, så den passer ind i din kalender.

Forventninger

Når galdeblæren, som sagtens kan undværes, er fjernet, forsvinder symptomerne i langt de fleste tilfælde, og det er meget sjældent, at man senere i livet igen danner galdesten.

Efter fjernelse af galdeblæren, løber galden mere kontinuert ud i tarmen og almindeligvis påvirkes fordøjelsen ikke. Enkelte patienter udvikler tendens til diarré.

Forberedelse

Vi anbefaler, at du inden operationen har læst denne folder samt folderen "Generel vejledning i forbindelse med din operation".

Faste

Operationen foregår i fuld bedøvelse, og du skal derfor møde fastende til operationen. Fasteregler fremgår af folderen "Generel vejledning".

Pause med medicin

Se angående dette i folderen "Vanlig medicin i forbindelse med din operation".

Bad

På operationsdagen skal du tage bad og især være omhyggelig med at rense navlen. Du må ikke bruge creme eller lotion på kroppen efter badet.

Dagkirurgi (ambulant)

Operationen bliver lavet som dagkirurgi, og du kan forvente at blive udskrevet få timer senere samme dag.

Operation

Operationen varer ca 1 time.

Gennem en tynd kanyle blæses først luft i bughulen, så bugvæggen løfter sig, og der bliver plads i bughulen til at operere.

Operationen udføres som en kikkert-operation gennem 4 små snit i bugvæggen: Et snit under navlen og 3 opad til højre i maven. Eventuelt lægges et femte snit i venstre side af maven. Der indføres herefter 4 små rør (diameter på $\frac{1}{2}$ - 1 cm) gennem bugvæggen. Gennem et af rørene indføres en kikkert, som er forbundet til en fjernsynsskærm. På skærmen kan speciallægen se galdeblæren og de øvrige organer i bughulen meget tydeligt.

Ved at indføre lange instrumenter gennem de resterende rør, gennemføres operationen. Galdeblæren fjernes fra leverens underside, og den lille udførselsgang fra galdeblæren samt blodforsyningen til galdeblæren lukkes med clips og deles. Galdeblæren kan herefter fjernes gennem det største af hullerne, som sidder ved navlen.

Undertiden indlægges et dræn (tynd plastikslange), der opsuger overskydende blod og vævsvæske fra bughulen.

Der bliver i forbindelse med operationen givet antibiotika for at forebygge betændelse i sårene.

Der bliver lagt lokalbedøvelse i sårene ved operationens afslutning.

Huden sys / lukkes med clips eller tråde.

Åben operation

I meget sjældne tilfælde kan operationen ikke gennemføres som kikkertoperation, og der udføres så, i samme bedøvelse, en åben operation gennem et større snit (ca. 10 - 15 cm) under højre ribbenskant.

Efter denne operation er indlæggelsestiden lidt længere end efter en kikkertoperation.

Efter operationen

Efter operationen taler du med speciallægen og sygeplejersken, som informerer om planen og forholdsregler i tiden efter operationen.

Inden du skal hjem, får du en injektion med blodfortyndende medicin for at nedsætte risikoen for årebetændelse og dannelse af blodpropper.

Evt. har du behov for smertestillende medicin efter operationen. Det taler du med sygeplejersken om.

Efter udskrivelsen

Smerter

Du må forvente at have lette til moderate smerter de første dage efter operationen. Du kan tage almindelig smertestillende håndkøbsmedicin. Efter kikkertoperation må du forvente at have smerter i højre skulder det første døgn eller to. Det skyldes den luft, som har været pustet ind i bughulen.

Plastre

Plastrene skal sidde på i min. 24 timer. Hvis plastrerne bliver gennemvædet af blod eller vand, skal de skiftes. Når sårene er tørre efter få dage, skal du ikke have plaster på længere.

Bad

Dagen (1 døgn) efter operationen må du tage brusebad uden plaster på sårene. Svømmehal og karbad må du ikke, før sårene er helet.

Kost

Du kan drikke og spise normal kost.

Daglige gøremål

Dagen efter operationen kan du genoptage almindelige aktiviteter.

Restriktioner

Du skal afholde dig fra tung belastning de første 3 uger.

Sygemelding

Du må genoptage arbejde 2 - 4 dage efter operationen, evt. senere hvis du har smerter, eller du har fysisk

belastende arbejde. Som hovedregel må du gøre det, du kan, så længe det ikke giver smerter. Har du fået lavet en åben operation, skal du forvente at være sygemeldt i 2 - 3 uger.

Fjernelse af clips / tråde og opfølgning

Clipsene eller tråde skal fjernes hos din egen læge ca. 10 dage efter operationen. Du får en tang med til dette, hvis det er clips.

Der er ikke behov for yderligere ambulantly opfølgning.

Mulige bivirkninger og komplikationer

Sårinfektion

Der kan opstå overfladisk betændelse i et af operationssårene. Det sker hos ca. 2%. I så fald må clipsene / trådene evt. fjernes, så betændelsen kan tømmes ud.

Galdesiven

Hos mindre end 1%, kan der efter operationen forekomme galdesiven fra den lille udførselsgang ud i bughulen. Dette medfører tiltagende mavesmerter, ubehag, og evt. feber. Tilstanden kræver behandling under indlæggelse, oftest med anlæggelse af et lille plastikdræn i galdegangen. Det kan gøres gennem en kikkert, som føres via spiserøret ned til galdegangene. Det kaldes en ERCP undersøgelse / behandling.

Skade på galdegang

I meget sjældne tilfælde kan der under operationen ske en skade på galdegangen. Denne tilstand kræver en fornyet operation.

Aleris Hospitaler - Vest

Aalborg

Sofiendalsvej 97
DK - 9200 Aalborg SV
Tlf. +45 3637 2750
aalborg@aleris.dk

Esbjerg

Bavnehøjvej 2
DK - 6700 Esbjerg
Tlf. +45 3637 2700
esbjerg@aleris.dk

Aarhus

Brendstrupgårdsvej 21 A, 1. sal
DK - 8200 Aarhus N
Tlf. +45 3637 2500
aarhus@aleris.dk

Herning

Poulsgade 8, 2. sal
DK - 7400 Herning
Tlf. +45 3637 2600
herning@aleris.dk

Aleris Hospitaler - Øst

København

Gyngemose Parkvej 66
DK - 2860 Søborg
Tlf. +45 3817 0700
kobenhavn@aleris.dk

Ringsted

Haslevvej 13
DK - 4100 Ringsted
Tlf. +45 5761 0914
ringsted@aleris.dk

www.aleris.dk

KJKA 21
KJKA 20